

S-sak 36/19 Vedlegg 1

Bachelorstudiet i klassisk ballett ved KHiO – Dans

Dekan ved avdeling Dans og programansvarlig for studieprogrammet i klassisk ballett er av rektor og direktør bedt om å utarbeide en beskrivelse og refleksjon rundt status og fremtidige behov for studieprogrammet i klassisk ballett og dette notat er en begynnelse på denne beskrivelsen og er forsøkt strukturert rundt områdene bemanning, ressurser og infrastruktur/administrasjon. Situasjonen oppleves særlig prekær siden nåværende programansvarlig har sagt opp stillingen sin.

Klassisk ballett er en kunstform som stiller svært høye og spesifikke krav til teknisk kompetanse, kunstnerisk utvikling og egnet fysikk hos dansere. Disse kravene former hvordan en utdanning innen klassisk ballett må være og herunder hvordan utdanningen best mulig forbereder studentene for en karriere innen klassisk ballett.

Det er stor internasjonal konkurranse mellom skoler som tilbyr utdanning i klassisk ballett. Det er i høy grad et internasjonalt miljø, der skoler og kompanier kjenner godt til hverandre. Flere internasjonale skoler er organisert slik at de er direkte tilknyttet kompanier og operahus, som Royal Ballet School, mens andre ligger mer eller mindre løselig tilknyttet kunstakademier, konservatorier eller universiteter.

Bachelorstudiet i klassisk ballett ved KHiO ble etablert i 2003. Skolen tar inn mellom 6 og 8 studenter hvert år, i 2019 tar vi inn 10 studenter. Studentene er mellom 15 og 16 år og kommer direkte fra ungdomsskolen og har gjerne danset klassisk ballett fra de er svært unge. Studiet rekrutterer først og fremst fra Nasjonalballettens ballettskole, vi har enkelte fra resten av Norge og etterhvert flere internasjonalt, særlig fra Sverige og Danmark.

På KHiO får studentene en bachelorgrad i klassisk ballett som inkluderer generell studiekompetanse, og studiet tilbyr derfor vgs fagene norsk, engelsk og samfunnsfag. Oslo kommune betaler KHiO for hver student som er bosatt i Oslo og som får videregående opplæring her. Per 2017 var satsen per student kr. 139.300. (Ref til styrevedtaket des 2017) Avdeling har en fast ansatt lærer i norsk og samfunnsfag, samt timelærer fra Foss vgs som underviser i engelsk.

Studieprogrammet og avdeling Dans har et godt og aktivt samarbeid med Nasjonalballetten og Nasjonalballetten UNG. Studenter fra KHiO har blant annet avtale om praksisperiode i Nasjonalballetten. De siste fire årene har studiet hatt en svært positiv utvikling og de aller fleste studentene får engasjement i Nasjonalballetten UNG eller andre ballettkompanier i utlandet.

BA studiet i klassisk ballett den eneste høyere utdanning for klassisk ballettdansere i Norge.

Noen utfordringer:

Det er flere utfordringer med å ha så unge studenter ved en høgskole, der noen også kommer utenbys fra eller fra utlandet. Det innebærer en helt annet behov for oppfølging og nær kontakt med foreldre.

I de siste 10-15 årene har det vært et økt fokus på helserelaterte utfordringer for unge dansestudenter og disse utfordringen er det spesielt viktig å ha en beredskap for med studenter i alderen 15-19 år. Skoler vi kan sammenlikne oss med har alle et apparat knyttet til Dansemedisin, med fysioterapeuter, lege er et voksende forskningsfelt som de beste skoler og kompanier benytter seg av i oppbyggingen av studieplaner, timeplaner, rutiner og regler.

Administrasjon og infrastruktur.

Den aller største utfordring for studiet er den store arbeidsbelastningen for programansvarlig. Programansvarlig er en faglig stilling som inkluderer undervisning og veiledning og helst kunstnerisk utviklingsarbeid i tillegg til programansvaret. En programansvarlig på KHiO, skal først og fremst ha et faglig kvalitetsansvar og et fagadministrativt ansvar for timeplan, budsjettattestering og gjestelærere, se vedlagt funksjonsbeskrivelse.

Programansvarlig har i praksis ansvaret for kvalitet og regelverk i den videregående opplæringen, all studentoppfølging, inkludert bosituasjon, ernæring (om de spiser ordentlig), oppfølging av helserelaterte saker og skader, foreldrekontakt, renhold og temperatur i studioer og på scener, kontrakter, lønn og betingelser for utenlandske timelærere, koordinering med teknisk avdeling rundt produksjoner og forestillinger, kostymeansvarlig (!), reiseplanlegging ved deltakelse på konkurranser og mange daglige ad hoc oppgavene.

Dette er ikke bærekraftig og særlig forhold knyttet til videregående opplæring, bosted, kostyme og lønnsforhold bør være et administrativt ansvar.

Kostymekompetanse innen klassisk ballett finnes ikke ved skolen. Avdelingen må i dag dekke alle kostnader knyttet til med kostyme siden det ikke finnes ansatte med denne kompetansen. KHiO er helt avhengig av en ekstern/frilanser til dette.

Studiet trenger en ansvarlig for mottak av nye studenter som ikke er hjemmørende i Oslo og som flytter inn på studenthybel. Jon Ivar Strømmen og programansvarlig Jahn Magnus Johansen har fremforhandlet en avtale med SiU, slik at studentene kan være samlet på ett sted. Denne avtalen må følges opp hvert år og det er KHiO sitt ansvar at studenthyblene blir tildelt våre studenter og at det alltid skal være en tilgjengelig hybel for en ny 1. klasse student.

Tilknyttet boligsituasjon er det behov for oppfølging knyttet til ernæring/helse/gode rutiner og trivsel for de som bor alene. Vi ser for oss en tidligere student som kan få en slik oppgave/jobb. Skoler vi sammenlikner oss med har internater med bemanning.

Studiokapasitet:

Det må være minimum tre studioer tilgjengelig mellom kl 0900-1800. Mellom kl 0900-1100 bør det også være et fjerde studio i tilfelle egne klasser for menn. Svaret på denne utfordringen kan være hardere prioritering internt på Dans og reduksjon av annen aktivitet eller tilgang på ett ekstra studio gjennom leie. I den pågående arealprosessen opplever dekan at det er vanskelig å få gehør for den pressede studiokapasiteten på Dans. Det er viktig med kunnskap og støtte fra administrasjon i forhold utfordringen med studiekapasitet

Scene:

Hovedscenen bør reserveres til studiet hvert år fra midten av mai, slik at studiet kan ha en forutsigbar planlegging av sin årlig forestilling på tilpasset scene. Slik situasjonen er i dag er denne scenen prioritert til operastudiene.

Oppholdsrom

Studentene har ikke noe oppholdsrom eller et sted å spise og å lage mat. Det finnes ikke noe alternativ til kantinen og den er for langt unna i kortere pauser. Vrimla er et alternativ, men da må det gjøres noen grep og investeringer der. Klassiske studenter ønsker selv grupperom 3 til pauserom i to pauser per dag.

Ressurser:

Studiet er i dag helt avhengig av tilskuddene fra Oslo Kommune. Styrevedtak fra desember 2017 sier at dette skal sees på i løpet av budsjettprosessen 2018. I budsjettene de siste årene har klassisk ballett fått ca 200 000 av avdelingens interne rammet og vi er derfor helt anhengig av tilskuddene fra Oslo Kommune.

Vedsiden av programansvarlig i 100% har studiet fire pedagoger i til sammen 295% stilling. Det kreves høy grad av lærerstyrt undervisning på studiet. Studentene skal blant annet tilegne seg høy kompetanse innenfor tåpisssteknikk, løft, pas de deux og klassisk repertoar, som krever høy pedagogisk kompetanse.

I tillegg to repetitører i henholdsvis 75% og 100 stilling. Sistnevnte deler studiet med BA samtidsdans og BA jazzdans. Samtlige BA studier deler på en fysioterapeut som er tilstede 7 timer per uke.

Sammenliknet med andre studiesteder trenger programmet ytterligere fysioterapeut og kompetanse knyttet til alternativ trening og helsefag. Våre analyser viser behov for en dedikert 50% stilling som kan inkludere fysioterapi, diagnostisering og skadebehandling. Studiet bør også ha med et større dansemedisinsk ansvar. Stillingen bør inkludere emneansvar for emnene helsefag og fysisk grunntrening.

Studiet må i tillegg ha ressurser til internasjonale iscenesettere og koreografer, slik at studentene kan jobbe med relevant repertoar, konkurransedeltakelse, forestillinger på KHiO (innleie av lys, kostymeansvarlig og materialer), timelærere innen emner som moderne dans og koreografiske fag mm.

Konklusjon og oppsummering:

Hvis KHiO skal ha en utdanning innen klassisk ballett som kan konkurrere om talentfulle søkere med internasjonalt gode skoler, vil dette de koste mer enn det studiet disponerer i dag både i henhold til bemanning, kompetanse og ressurser. Det er behov for:

50% ny stilling knyttet til emne ansvar for helsefag og fysisk grunntrening.

Sikre ressursgrunnlaget til studieprogrammet slik at det ikke blir del av de pågående osthøvelkuttene ved KHiO og avdeling Dans.

Studiet må ha tilstrekkelige lærerressurser og internasjonale gjester og iscenesettere

Administrativ ressurser knyttet til diverse oppfølging og koordinering, både studieadministrativt, studentoppfølging og mot teknisk avdeling og produksjon. Studieprogrammet trenger økt administrativ bemanning gjennom dedikert studiekonsulent eller programkoordinator/produsent.

Kompetanse og oppfølging/utvikling av den videregående opplæringen på KHiO.

Kompetanse i kostyme for klassisk ballett

Forutsigbar rom- og scenefordeling, det vil si ikke å utvide bookingsmuligheter for andre avdelinger mot studioer, scener og grupperom på Dans.